

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermanni Conringii De Antiquitatibus Academicis Dissertationes

Conring, Hermann

Helmeftadii, 1674

Svpplementvm XIX. Ad pag. XXXI & XXXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12929

ejus Theodorici, ὅς νῦν τὸ μέγιστον ἔχει κρῆτος Ἰταλίας ἀπάσης: quibus verbis significari Theodoricum Ostrogothorum Regem, manifestum est.

SUPPLEMENTVM XIX.

Ad pag. xxxi & xxxii.

Qualis fuerit eruditio Sarracenorum ante Muhamedem, ex iis quæ jam tum attulimus *Supplemento Quinto* constat. Nec verò est quod aliter sentire nos faciant Locmanni quæ feruntur Fabulæ. Sunt enim quidem illæ vetustiores, arguuntque aliquam humanæ vitæ rerum prudentiam: sed illam etiam nos Arabibus istis haud denegavimus, & fuit illa scribendi ratio antiquo ævo familiaris. Sed & à Gregorio Abul-Pharaji celebratur p. 99 Hared Ebn Chalda: quo medico usus fuerit ipse felicissimus Pseudophetarum Muhameth: verùm ille alibi artem didicit non in Arabia, teste eodem Gregorio. Si ea porrò est Arabismi elegantia in Alcorano quam nonnulli prædicant (fortè tamen nullo idoneo instructi argumento: Vnde enim noscas linguæ illius puritatem, quoniam cum antiquioribus Mahumete Arabum scriptis institui comparatio non potest?) ad doctrinæ vim tamen probandam, nihil facit. Enimvero quod Abul-Pharai scribit pag. 104: in defectu miraculorum sui Prophetæ, *Ismaelitarum doctos* ad Prophetiam Mahumetis confirmandam *inniti magis uni Alcorano; in quo hoc ipsum pro miraculo habeant, quod cum conati sint eloquentissimi quisq; ei par aliquid elaborare, ne capitulum quidem unum ipsi conferendum proferre potuerint: id stupidam superstitionem arguit, confutationem haud meretur.*

Quæ ex Leone notavimus de melioris cujusque doctrinæ libris antiquis, sive Græcis sive Latinis, à superstiosis Arabibus per Africam abolitis, seriùs nonnihil contigerunt:

Hh

tigerunt:

tigerunt. Verba enim ejus sunt. *Eo tempore quo à Bagadadè Pontifice deficientes rerum in Africa portebantur Arabes, omnes Afrorum libros igni committi jusserunt. Sic enim persuasum habebant quamdiu penes Africa incolas esset aliqua Naturalis scientia aut bonarum disciplinarum cognitio, fore ut superbia eos indies ad tumultum atq; ad Mahumetica Legis contemptum magis ac magis provocaret. Idem paulò post de Persarum literis & scriptis ait. Nonne idem & Persis, dum adhuc stare Arabum imperium, accidisse legitur? Certissimè constat, hos quoq; literas, quas sibi peculiare habent, amisisse: omnesq; illorum libros Pontificum Mahumedanorum jussu igne consumptos: ne quid rerum Physicarum cognitio aut Idolorum Leges Mahumetica detraherent dignitati. Horum primum quod de libris per Africam combustis scribitur, si Leonis volumini credamus, contigit demum anno circiter Hegiræ quadringentesimo, atque adeo post Christi annum millesimum, ætate nempe Elcaini Chalifæ Ægyptii Schismatici. Fortassis autem mendosus est ille Hegiræ numerus, idque non tam Leonis quàm librarii culpa. Pridem certe antehac id factum Alexandria (quæ urbs ipso etiam Mahumete vivo præ aliis abundabat adhuc quadam & librorum & doctorum copia) jussu Omaris Chalifæ, ejus qui Heraclio adhuc Imperante Pseudoprophetae successit secundus, obiitque anno Christi 643: quando in Africam nondum penetraverant Arabum arma. Opera facturus fortè sum pretium, si attulerò, quod Gregorius Abul-Pharaji huc spectans narravit pag. 116, de Joanne Grammatico aliàs Philopono dicto Alexandrino Professore, & Amro, quo duce Omar Ægyptum occupavit. Prolixiuscula enim utut videri possint, lectu tamen sunt dignissima. Scribit igitur in hunc modum, vertente Arabica Edvardo Pocockio. *Hoc tempore claruit**

claruit inter Muslemios Ioannes quem vocamus nos Grammaticum: qui & Alexandrinus fuit, fidemq; Christianorum Iacobuicorum professus Severi doctrinam adstruebat, deinde recessit ab eo quod profitentur Christiani de Trinitate. Quare convenientes eum Episcopi in urbe Mesra rogârunt, ut ab eo quod profitebatur rediret; cumque redire nollet, cum de gradu suo deiecerunt. Vixitq; donec caperet Amrus Ebno'l'As Alexandriam, & ad Amrum accessit. Qui, cognito quem in scientiis locum teneret, honore ipsum affectit, audiitq; de sermonibus ejus Philosophicis, quibus assueti non fuerant Arabes, quod eum ad stuporem redigeret, quoque percelleretur. Fuit autem Amrus intellectu praeditus, ad res percipiendas promptus, conceptibus claris; adhasit ergo illi, neque ab eo discessit. Deinde die quodam dixit illi Johannes: Circumivisti tu omnia Alexandria repositoria, omniaq; rerum genera qua in iis reperiuntur obsignasti; quod ad illa igitur, qua tibi profutura sunt, nolo tibi contradicere, at qua nulli tibi usui futura sunt, nobis potius convenient. Dixit illi Amrus: Quid est quo opus tibi sit? Dixit illi: Libri Philosophici, qui in gazophylaciis (Bibliothecis) Regis reperiuntur. Hoc, inquit Amrus est de quo statuerere non possum; Illud (petis) de quo ego quid in mandatis dare non possum, nisi post veniam ab Imperatore fidelium Omaro Ebno'l'charrab impetratam. Scriptis ergo ad Omarum literis notum ei fecit, quid dixisset Johannes. Perlatæq; sunt ad ipsum ab Omaro literæ, in quibus scripsit. Quod ad libros quorum mentionem fecisti: si in illis continentur quodcum libro Dei conveniat, in libro Dei (est) quod sufficiat absque illo; quod si in illis fuerit quod libro Dei repugnet, neutiquam est eo (nobis) opus, jube igitur è medio tolli. Fuit ergo Amrus Ebno'l'As dispergi eos per balnea Alexandria, atque illis calefaciendis comburi. Ita spatium semestri consumpti sunt. Audi quid factum fuerit & mirare. Hæc omnia Abul-Pharajius

raji. Unde discimus, quo tum animo in Philosophiam & meliores quasque literas fuerint superstitiosi Arabes, quàmque miserè tum perierit thesaurus ille librarius Alexandria hæcenus superstes.

Perinde verò atque Sarracenorum in libros sævitiam & ruditatem egregiè narravit nobis Abul Pharaji, ita mirifice, illa etiam quæ de Maimone Chalifa diximus, illustrantur iis quæ idem memorat pag. 100. Quapropter illa quæ non possumus non hîc integra dare, quamvis itidem fortassis non nihil sint prolixiora. Verba hæc sunt versionis Pocockianæ. *At Alkadî Saed Ebn Ahmed Andalusenus. Arabes initio islamismi haud alius curam impendisse disciplinis quam linguæ suæ peritæ, Leguque suæ constitutionum scientiæ, excepta arte medica, quæ aliquibus eorum nota nec pluribus improbata fuit, quod eâ hominibus universim opus sit. Atque hic Arabum status fuit sub Omniadarum imperio At ubi Deus Hashemidas ad imperium evexit, & ad ipsos regnum transtulit, reversi sunt animi ab incuria suâ & ex perrecti intellectus à deliquo suo. Primus autem eorum qui scientiis operam dedit fuit Chalifa secundus Abu Jaasar Almansur, qui præterquam quod Legu peritæ excelluit Philosophiæ etiam studio incubuit ac præcipuè Astronomiæ. At ubi devolutum est inter ipsos imperium ad Chalifam septimum Abdallam AlMamunem Harunis AlRashidi filium, perfecit ille quod orsus fuit avus ipsius AlMansur, & scientiam locis suis quarere aggressus, cum Græcorum Regibus intercedens, petiit ab illis, ut qui apud ipsos essent libros Philosophicos ad ipsum mitterent. Qui cum ad ipsum quos haberent misissent, conquisitis ille Interpretibus petiit eos ipsis accuratè vertendos imposuit. Cumq; qua fieri potuit diligentia versi essent, homines ad eos legendos incitavit, eorumq; perdiscendorum desiderium ingessit, ipseq; doctis vacare & eorum disputa-*
tionibus

tionibus interesse (solius,) & eorum dissertationibus delectari. Cum sciret doctos eos esse quos sibi Deus è creaturis suis selegit, & è servis proprios venascavit; utpote qui studium suum adhibuerint ad virtutes animæ rationalis acquirendas, abstinentes ab eo cui præcipuè inhiant Sineses & Turcæ, quiq; eorum vestigiis insistant, ut peritia artium mechanicarum excellent, gloriamq; captent ex eis quæ animæ trascibilis propria sunt, ut potentius concupiscibilibus emineant. Etiam hæcenus Abul Pharaji.

Faciunt huc etiam illa quæ J. Leo refert de Mamone libro de *Vitis Philosophorum Arabum*, quem ex Bibliotheca Florentina erutum primus edidit Hottingerus, & Bibliothecario suo inseruit. Ibi enim de Joanne Mesue Chaldæo differens hæc etiam narrat. Tunc Mamon desiderio immortalis desiderabat intelligere antiquorum scientias; quoniam tunc nulla erat scientia Arabicè descripta; adeoq; dictus Mamon congregavit ingentem numerum doctorum diversarum linguarum, & interrogavit auctorum nomina, atq; librorum, quæ scripta fuerunt in arribus, lingua Græca Persica Chaldæa atq; Aegyptia, adeoq; multa eorum nominata sunt volumina. Misit tunc multos ex familiaribus suis in Syriam, Armeniam, atq; Aegyptum, ut illos emerent libros: de quibus sarcinas infinitas & tulerunt, & conduxerunt. Tunc segregati sunt boni & utiles: sicut in Medicina, in Physica, in Astronomia, in Musica, in Cosmographia, & Chronica, descriptis. Et posuit supra translationem Lingua Græca Joannem filium Mesuah prædictum, quoniam in illo tempore Christiani Græcis studebant literis. Posuit etiam supra translationem Græcam alios quamplures sub eodem Joanne: & supra Linguam Persicam Mabam dictumque Mesuah. Qui traduxerunt Librum Galeni in Medicina; post quæ omnia opera Aristotelis Arabicè traduxerunt, multis etiam aliis

magistris auxiliariis. Hæc Leonis addidisse de Mamone, nunc sufficiat. Congessit enim quædam etiam huc pertinentia incomparabilis Hottingerus in *Historia seculi IX*, verum illa ibi facile reperiri & majore cum fructu suo loco legi possunt.

Igitur Omniadibus Chalifatum administrantibus, nullam inter Muslimos quos appellant scientiarum curam fuisse, certum est. Et verò ad interitum omnis prisce doctrinæ Græcorum non potuit non vergere illud quoq; Walidi Chalifæ edictum, cujus Abul-Pharajus p. 129 ita meminit. *Christianorum scribis ne amplius Græcè sed Arabicè libros exararent interdixit.* Obiit autem ille Walid anno Hegiræ nonagesimo sexto, qui Christi est septingentesimus decimus quartus. Fortassis tamèn hoc edictum maximè spectavit scribarum illud genus, quos Notarios nuncupamus. Et verò Landulphus Sagax, tempora Justiniani Rhinotmeti enarrans, scribit prohibuisse Valid sive Walid Chalifam Syriæ (adhuc scilicet Regia sede Damasci hærente) scribi Græcè *publicos Logothesii codices, sed in Arabicis annotari sine computo: quoniam, ait ille, impossibile est illorum lingua monadem vel duplitate[m] aut trinitatem, aut octo & dimidium & tria scribi: propter quod & usq; hodie sunt Notarii Christiani.* Verum huic Landulpho vix potest credi. Non enim quod addit de notis numerorum ignoratis Sarracenicæ genti, meretur fidem, quia Zifræ quibus hodie nos vulgò utimur Arabicum est inventum. Nisi forte illas etiam ipsi Arabes initiò ignoraverint, & denique, jam renatis sub Abasidibus scientiarum Mathematicarum studiis, post Landulphi aut ejus Græcoli unde hæc ille hausit ævum, in usum communem receperint. Quicquid sit, librum ullum Græcè à seculo usque septimo, atq; adeò post illud Walidi edictum

magistris
HP 3

edictum in terris Sarracenicæ Imperii scriptum esse, nullo hætenus fuit indicio probatum. Par est ratio librorum Latinorum per Africam. Nec verò ullus hodie superest scriptor Latinus Africanus recentior irruptione Sarracenicâ in Africam. Quod si etiam fas est credere Joannis Leonis narrationi, suo jam tempore per annos nongentos, solos Arabicos literarum characteres in Africa obtinuisse, utique à primo usque exordio Islamismi in iis terris Latina quavis scriptio abolita est. Vixit enim Leo sedente Papa Leone decimo, ab illo nomen utrumque consecutus in Baptismo, post tamen, ut canis ad vomitum, ad Muhamedis sacra reversus.

Ommiadum porrò Chalifarum Imperium duravit ad annum usque Christi septingentesimum quadragesimum nonum: quo primus Abu l' Abbas Chalifatum suscepit, atque ad posteros Abbasidas sive Hashemidas propagavit. Mansur præterea, qui inter Abbasidas primus fertur favisse nonnihil scientiis, Chalifatum aggressus est demum anno Christi DCCCLIV, & Bagdadum cepit condere octavo post anno, mortuus anno DCCCLXXIV. Hætenus igitur, & usque ad Mamonem, adeoque ad seculum Christianum nonum, duravit inter Arabes, ob Imperantium ruditatem, etiam inter omnes alios subditos eorum, tantum non spissa barbaries: quantumvis aliquis literatorum amor in Mansore & Arone Rasido fuisset resuscitatus.

Non tantum verò celebris est fama institutæ curæ Almamoni bonæ doctrinæ, ut & Dimensionis terræ, sed etiam Observationum sideralium. Memorat sanè & illas Gregorius Abul Pharaji p. 161. hisce verbis. *Cum vellent Almamoni stellarum observationes fieri, ipsum (Almansurem) aliosq; complures Observationum & instrumenta conficiendi peritos illud fa-*
cere

cere iussit: qui illud praestiterunt in loco Sehmasia dicto, in provin-
cia Bagdadensi, & in monte Casio prope Damascum. Est autem
 & frequens laudatio illarum Observationum in scriptis
 Astronomorum sequioris tempestatis, Arabibus pariter &
 Latinis, ferè non minus atque post cæpit Tabularum Al-
 phonsinarum gloria.

Inter eos porrò libros quos de Græco verti fecit
 Arabice AlMamon Chalifa, fuisse etiam Ptolomæi Alma-
 gestum, docet ex manuscripto codice Latino Almagesti
 Jacobus Christmannus vir eximiè mathematicarum re-
 rum peritus, deque iis præclare meritis, *libro de Connexi-*
one annorum cum Alfragani Elementis edito pag. 471. Ibi
 enim hæc verba fuisse notata. *Liber hic præcepto Mamo-*
nis Regis Arabum, qui regnavit in Baldach, ab Abbahez filio
Iosephi filii Maire Arithmetici, & Sergio filio Elbe Christiano in
anno XII & CC secta Sarracenorum translatus est. Abul-
 Pharaji quoque notavit *pag. 4,* tempore Mamonis versos
 esse Arabicè Apollonii Conicorum libros septem, etsi
 octo sint ab ipso Apollonio scripti. Neutiquam verò
 credendum est cum nonnullis, omnes Græcos libros qui
 Arabice sunt versi, isthac unâ tempestate translatos esse.
 Etenim etiam ab ipsomet Abul-Pharagio varii interpre-
 tes celebrantur, qui multò post demum vixerint. Quin-
 tamen isthoc ævo plurimi sint versi, non dubitamus.

Observari hîc obiter meretur: Græcos quidem &
 Syriacos libros Arabicè versos passim narrari, Latinum
 autem nullum, à quoquam. Non enim me fugit quidem,
 Leonclavio fuisse persuasum, Justinianeum Codicem Ara-
 bicè versum; non dubito autem fuisse viro præclarissimo
 impositum: quoniam quo tempore sub Abasidis libri
 Arabicè verti cœperunt, ne Constantinopoli quidem Co-
 dices

Codicis Justinianæi Latini ulla fuit auctoritas, ullus in foro usus, fortè nec exemplar aliquod saltim in vulgi manibus; unde & Basilicorum editio similiumq; librorum tunc fuit necessaria.

Lectas quoq; historias Africæ Latinas Arabicis ejusdem terræ scriptoribus, tradit quidem & Joannes Leo, sed ita ut haud obscure significet, illas Latinas non esse integrè in Arabicum sermonem versas. Sic enim ille *l. r.* loquitur: *Nullum habent Arabes de rebus Africanis historiam, qua non fuerit prius Latinè descripta. Auctores habent antiquos quosdam, qui partim Arrianorum temporibus scripserunt, partim etiam qui ante ea tempora fuerunt: quorum omnium nomina memoria exciderunt. Illorum autem volumina per multos continere libros, credibile est. Cum enim horum interpretes nobis quid persuadere vellent, id septuagesimo haberi libro ex illis me audisse memini. Neq; in vertendis jam dictis voluminibus auctoris ordinem sunt secuti, sed sumpta alicujus Principis historia, tempora illa cum Persarum Regum, aut Assyriorum, aut Chaldaeorum, aut Israëlitarum temporibus connexa maluerunt.* Si Leonis sanè huic narrationi credendum, haud super est hodiè Livii aliorumque historia ex Latino Arabicè versa. Quam tamen nonnulli ex Africa audent expectare. Et verò ipsam Livij historiam fuisse in manibus eorum, qui *septuagesimum* historię Latinæ librum testem laudaverunt, suspicor quidem, quia unus Livius multos adeo Historię libros condidit: indubie autem etiam illa Liviana interpolata sunt ab interpretibus & corrupta. Præter historica porrò isthæc nulla omnino reperitur ullius Latini scripti inter Arabes, nobis quidem notos, laudatio.

SVPPLEMENTVM XX.

Ad pag. xxxiii.

Scriptores Arabici indubie plurimi floruerunt, à seculo cum primis Christiano nono ad decimum quartum.

Ii

Pauci